

Z obsahu tohto čísla:

- **Bilancia uplynulého volebného obdobia/1**
- **Každý rezbár má svoj rukopis, tvrdí František Herchl**
- **Rodinné vinárstvo Vinhor stavia na kvalite hrozna**

VÝZVA!

Staré fotografie či dokumenty predstavujú jedinečné svedectvo o tom, ako kedysi žili ľudia v Ompitáli. Nedopustíme, aby skončili zabudnuté na povale či nebudaj na smetisku. Stačí tak málo - požičať ich na pár dní na obecný úrad, kde ich oskenujeme do elektronickej podoby, aby sa zachovali navždy a stali sa súčasťou historického archívu obce. A potom skúsiť hádať, kto je na fotografii – ako v tomto prípade. Viete pomôcť?

Drahí Dolančania,

každý z nás by možno chcel veľa - aj ja som chcel urobiť viac vecí ako starosta. Ale ako sa vraví, človek mieni, pán Boh mení. No napriek tomu sa nikdy nevzdávam a idem ďalej. Do konca volebného obdobia nám zostávajú už iba štyri mesiace. Čo ešte za ten krátky čas chceme urobiť? V prvom rade treba zlepšiť podmienky fungovania materskej školy. Za celý čas jej fungovania sa neudiali žiadne veľké zlepšenia. Jedným z hlavných problémov je aj diskriminačné pridelovanie prostriedkov z eurofondov pre Bratislavský samosprávny kraj. Bohužiaľ sme vylúčení z 80 percent projektov. V budúcom období sa pomer prerozdelenia má zmeniť, tak nám nezostáva len čakať a dúfať...

Máme zámer vybudovať pri MŠ na obecnom pozemku dve nové slnečné triedy, ktoré budú s pôvodnou budovou prepojené spojovacou chodbou. Vznikne tu priestor na ďalšiu triedu pre deti mladšie ako tri roky. Teraz sa nám podarilo zohnať peniaze na rekonštrukciu sedlovej strechy na existujúcej budove MŠ. Zrealizované dielo by malo byť do začiatku školského roka. Máme podaný projekt na zateplenie spoločnej budovy obecného úradu, pošty a kultúrneho domu spolu s výmenou pôvodných výplní – okien a dverí. Aj keby náš projekt nebol úspešný, tak už teraz vymeníme všetky okná v sále kultúrneho domu, na ktoré nám prispel BSK. Boli sme úspešní aj v projekte Arborétum Dolany, ktoré by sa tiež malo zrealizovať do konca tohto roka. V poslednej etape

príprav je aj projekt zádržného objektu plavenín a splavenín. Keď nám v rozpočte zostanú rezervy, vynovíme KD o generálku parkiet a ozvučenie sály a urobíme nové oplatenie pred MFI.

Chcel by som využiť túto príležitosť a poďakovať sa všetkým, ktorí nejakým spôsobom podporili, zasponzorovali aktivity a projekty v obci. Bez vykrúcania, nezištne, rýchlo, lebo kto rýchlo dáva, dvakrát dáva. Pritom vôbec nejde o mňa, ani o funkciu starostu - všetko sa snažíme robiť v prospech nás všetkých Dolančanov - detí, mládeže, športovcov, ženy, dôchodcov... Spoločne si robíme našu obec stále krajšou a lepšou pre život - preto ešte raz vďaka všetkým, ktorí sa o to pričínili.

Jozef Mruškovič, starosta

Bilancia volebného obdobia 2011 - 2014 v Dolľanoch

1

Otvorené skladanie účtov

S blížiacim sa záverom štvorročného volebného obdobia poslancov obecného zastupiteľstva a starostu, a pred ďalšími komunálnymi voľbami (15. novembra 2014) prinášame prvú časť hodnotenia a prehľadu všetkého podstatného, čo sa v našej obci v tomto období uskutočnilo. Prvú časť venujeme rokom 2011 a 2012, v nasledujúcom čísle prinesieme prehľad rokov 2013 a 2014.

Povodňou zničenú križovatku pri zrkadle sa s minimálnym rozpočtom podarilo nahradiť novou, lepšou i bezpečnejšou

Začiatok v roku 2011

Vybudovanie nových chodníkov, vydláždenie námestia, postavenie nového detského ihriska a multifunkčného ihriska v predchádzajúcom volebnom období výrazne zmenilo vzhľad obce a prinieslo zlepšenie životných podmienok pre všetkých jej obyvateľov. Na druhej strane sa tým obec dosť finančne zaťažila. Nové zastupiteľstvo zdedilo dva úvery - jeden medziúver a jeden riadny úver. Napriek rôznym nepríjemnostiam a obštrukciám z ministerstva sa ešte v roku 2011 z eurofondov podarilo splatiť medziúver, riadny úver však obec splácala ešte ďalšie dva roky. Aj vďaka prísnemu šetreniu na výdavkoch však finančne obec skončila v roku 2011 v pluse.

Pocť veľkému rodákovi

Prvá časť roka sa začala oslavami výročia historicky významnej slovenskej osobnosti, Juraja Fándlyho. Národné dni Juraja Fándlyho boli or-

ganizačne aj finančne dosť náročné, ale obec ich zvládla na vysokej úrovni aj vďaka finančnému príspevku z bratislavskej župy a nezištnej pomoci mnohých Dolľančanov a firiem.

Veľká voda

Katastrofálna povodeň v júni 2011 ukázala, ako sa Dolľančania vedú v ťažkých chvíľach zomknúť a navzájom si nezištne pomáhať. Škody, ktoré veľká voda spôsobila, boli značné a museli sa odstraňovať postupne, v rámci finančných možností obce. SPV upravil koryto potoka nad obcou, BSK opravil cestu na Zabitú a kompletne postavil nové mosty pred č. d. 79 a pred Papierňou. Obec musela z vlastných prostriedkov zabezpečiť opravu dvoch križovatiek a chodníkov. S výdatným príspevom sponzorov sa opravil chodník nad vežou a vo februári 2012 bola hotová aj kompletne opravená a vylepšená križovatka „pri zrkadle“ za sumu, ktorá bola vďaka šikovnosti starostu nako-

niec asi tretinová v porovnaní s tým, čo navrhovali dodávateľské firmy.

Cesta, škôlka, chodníky

Opravili sme múr v škôlke, ktorý ohrozoval naše deti, bránu a dvor v škole, ešte do konca roka pribudol chodník pred multifunkčným ihriskom a múr k susediacemu pozemku. Podarilo sa presvedčiť regionálnu správu ciest, aby po štyroch rokoch vypisovania konečne opravila vyjazdené kofaje na hlavnej ceste, pred družstvom, na zákrute pri zrkadle a na niektorých ďalších úsekoch. Vďaka príspevkom rodičov, sponzorov a obce sa postupne riešili havarijné situácie v škôlke, koncom roka došlo k výmene okien za plastové i vchodových dverí.

Kultúrne vyžitie

Okrem tradičných podujatí sa podarilo zorganizovať viaceré nové akcie, napríklad detskú olympiádu, šarkaniádu, jesenný beh pre zdra-

vie, stolnotenisový turnaj, vianočný futbalový turnaj, víťanie novorodencov do života... V máji sme tu mali veľkolepé Malokarpatské stretnutie hasičských zborov, z ktorého mohla vzniknúť pekná tradícia, ak by ho mal kto organizovať aj v ďalších rokoch... Taktiež sa uskutočnili koncerty rockových skupín či vystúpenie fínskeho folklórneho súboru národného tanca. Škoda len, že napriek snahe a obetavosti organizátorov akcií urobiť niečo pre ostatných, navštevuje kultúrne, športové a spoločenské akcie stále menej Doľančanov. V obci vzniklo občianske združenie Spolok pre krajší život v Doľanoch, ktoré zapojilo do činnosti hlavne deti už od predškolského veku a ich rodičov, až po dôchodcov a dvakrát do roka oživuje tradíciu remeselných jarmokov v Ompitáli. A začali vychádzať Doľanské noviny...

Veža to má nahnuté

S projektom rekonštrukcie veže sa obec dvakrát pokúšala získať finančné prostriedky z fondov ministerstva kultúry. Napriek osobným stretnutiam s pracovníkmi ministerstva zatiaľ neúspešne. Stav veže si však bude čoskoro vyžadovať aspoň nevyhnutné opravné práce, takže obec sa bude snažiť získať potrebné financie po menších častiach, na čiastkové projekty. Rovnako sa obec dvakrát neúspešne snažila o získanie prostriedkov od ministerstva financií na výmenu všetkých vchodových dverí DK a OU a Pošty.

Aj malé ryby sú ryby...

Vzhľadom na obmedzené finančné možnosti si obec mohla v prvej polovici tohto volebného obdobia dovoliť iba menšie úpravy a opravy, bez väčších investícií. Prostriedky na najnutnejšie opravy sa hľadali ťažko, ale vždy sa nejaké podarilo „zohnať“. Tak na pozemku za kultúrnym domom pribudlo oplotenie, na kultúrnom dome sa opravili schody, vyličil pitvor, sobášku, pivnice, či opravil odkvapový systém s pohľadom strechy. Obec opravila aj spadnutý

múr na cintoríne, finančne prispela na výstavbu oporného múra pri multifunkčnom ihrisku a zafinancovala múr z hornej strany MFI. Zrekonštruovala odpadový systém - kanalizáciu z OU a pošty, ktorý bol od počiatku nefunkčný.

Ihrisko na obzore

V roku 2012 sa tiež „pohla“ z miesta myšlienka na výstavbu nového futbalového ihriska, ktoré by už nestálo na pozemkoch súkromných vlastníkov, a tak by do jeho rozvoja mohla obec investovať. Spolu s pánom Mikušom a Vinárstvom JM Doľany sa rozbehla výmena pozemkov s tým, že naša obec by nakoniec mala získať od Slovenského pozemkového fondu jeden scelený pozemok v lokalite Košiar, na ktorom by sa konečne mohlo vybudovať obecné futbalové ihrisko. Vinárstvo JM by týmto spôsobom bolo ochotné sponzorovať dolianskych futbalistov.

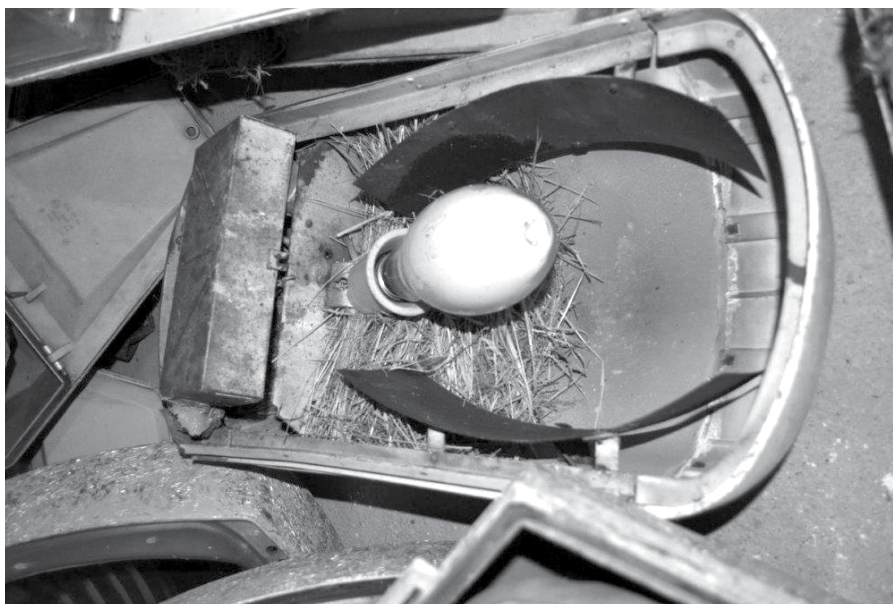
Lepšie svetlo, viac bezpečnosti

Asi najväčšou zrealizovanou akciou v roku 2012 bola výmena svietidiel verejného osvetlenia. V priebehu roka sa vymenili všetky telesá na pouličných lampách za nové, bolo ich 96. Doterajšie telesá boli síce (väčšinou) funkčné, no predovšetkým mali

vzhľadom na svoj pokročilý vek pomerne vysokú spotrebu elektrickej energie. Nové svetlá s trubicovými výbojkami majú porovnateľnú svietivosť ako tie staré, avšak pri podstatne nižšej spotrebe elektrickej energie (až o 70 percent), čo obci pomohlo reálne znížiť výšku faktúr za verejné osvetlenie o vyše 35 percent a ušetriť ročne viac ako 2500 eur za elektrickú energiu. Navyiac, náklady na opravy a hlavne na výmenu žiaroviek klesli na minimum.

Podklady pre budúcnosť

Podľa oficiálne vypracovaných projektov mali náklady dosiahnuť viac ako 30 tisíc eur, pričom obec by túto sumu musela splácať päť rokov. Vďaka iniciatíve starostu sa podarilo výmenu uskutočniť za tretinovú cenu oproti konkurenčnému projektu. Starostovi sa navyše podarilo vybaviť na financovanie výmeny osvetlenia príspevok od BSK. Taktiež sa v roku 2012 ešte podarilo ZADARMO vypracovať projektovú dokumentáciu na najpotrebnejšie investičné akcie, ako boli napríklad zateplenie a výmena pôvodných výplní OÚ, pošty a KD, zateplenie a výmena pôvodných výplní MŠ, dopravné značenie a dorobenie chodníka do CZŠ či na dopravné značenie a autobusovú zastávku.

Asi najväčšou zrealizovanou akciou v roku 2012 bola výmena svietidiel verejného osvetlenia

Nad Dol'anmi pribudne arborétum

Našej obci sa podarilo v rámci grantového programu SPPoločne pre domovinu získať finančný príspevok na zriadenie arboréta nad cintorínom v okolí kostolíkov a kostola. Arborétum je živá zbierka drevín, akýsi voľný park v prírode či malá botanická záhrada, zameraná na ochranu a voľnú ukážku stromov, typických pre danú oblasť. Jeho cieľom je názornou formou naučiť deti i dospelých poznávať jednotlivé druhy domácich drevín, pochopiť ich význam v prírode a rozvíjať ekologické povedomie.

V okruhu niekoľko desiatok kilometrov takéto arborétum neexistuje. Dotácia sa využije na úpravu a skrášlenie okolia kostola, cintorína a kostolíka, na výrobu a osadenie orientačných a popisných tabúľ, na vybudovanie chodníka, nákup lavičiek, ako aj na dosadenie ďalších druhov drevín a bylín na základe odborných posudkov dendrológov. V súčasnosti sa na tomto mieste nachádza asi 70 druhov drevín, vrátane unikátnych líc, rastúcich na skale. Projekt, určený hlavne deťom zo škôl, učiteľom, obyvateľom Dolian a širokej verejnosti, by sa mal zrealizovať ešte do konca tohto roka.

Dom smútku onedlho v novom šate

Rekonštrukcia nášho Domu smútku finišuje. K oprave bolo potrebné pristúpiť, pretože korene okolitých stromov mohli začať narúšať statiku. Dom smútku má už nové fasády a vynovený interiér, nové svietidlá, je urobená kompletná nová elektroinštalácia vrátane káblov pre ozvučenie a bleskozvodov. Počas rekonštrukcie sa totiž zistilo, že staré rozvody elektriny boli z hliníka a už nevyhovovali, dokonca v zime vyhoreli. Objekt má nové okná a dvere, nové dlažby, mraziaci box je funkčný.

O postupe ďalších dokončovacích prác informoval starosta obce J. Mruškovič: „Nakoľko už nám chýba iba dokončiť vonkajšie dlažby a farský múr bol v dezolátnom stave, bolo nevyhnutné prikrčiť aj k rekonštrukcii tohto historického múra, aby finálnou prácou mohlo byť polozenie dlažby. Jedna časť múra je už opravená, v čase vyjdenia tohto čísla by mal už byť už dokončený celý. Staré kamenné kríže za domom smútku budú ponechané, poškodené podstavce a kríže sa odvezú. Kríže, ktoré sú neporušené alebo majú nejakú historickú

hodnotu, budú ponechané pri múre ako dekorácie. Neskôr sa ešte možno prikrčiť k rekonštrukcii hornej terasy, ktorú bude oddelovať vždy zelený živý plot. Celá rekonštrukcia by mala byť hotová do konca augusta.“

Finančne sa celú rekonštrukciu podarilo pokryť z vlastných prostriedkov obce, zo sponzorských príspevkov a z verejnej zbierky. Obec šetrí na menej potrebných veciach a v tomto roku už nemusela splácať úver vo výške 20 tisíc eur, ako to bolo po tri roky doteraz, takže na opravné práce nemusela čerpať ďalší úver. Vo verejnej zbierke sa celkovo vyzbieralo 2104 eur, za čo patrí veľká vďaka všetkým, ktorí nezištne prispeli na spoločnú vec. Ešte raz ďakujeme!

ZVÁRAČ

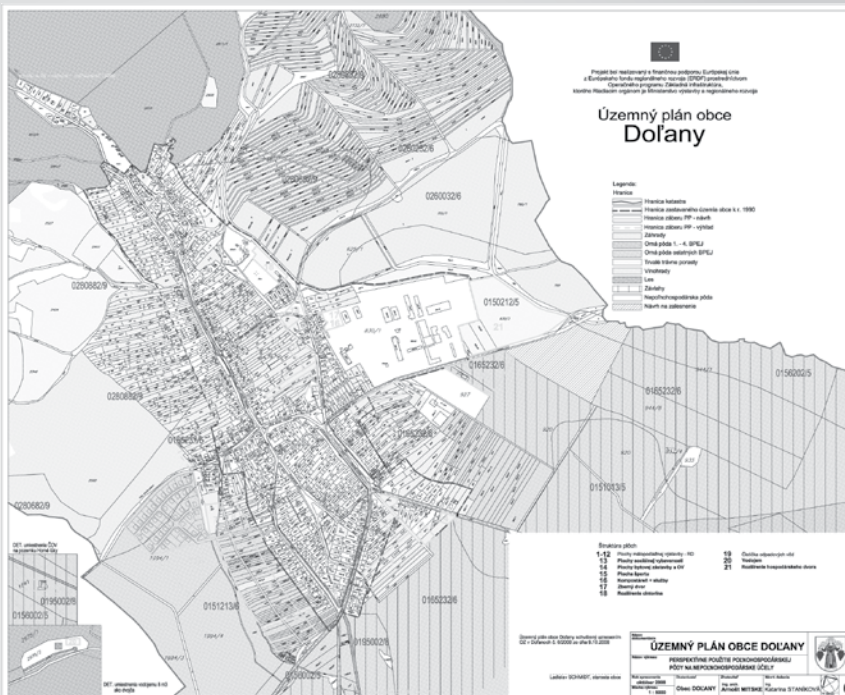
ZVÁRACIA TECHNIKA

Vajanského 25, Pezinok
033/643 29 47

Zmeny v Územnom pláne obce – aktuálny stav

Najdôležitejší dokument pre stavebný rozvoj obce - Územný plán, ktorý má povahu zákonnej normy, sa koncom minulého roka po piatich rokoch otvoril, aby ho bolo možné aktualizovať podľa novovzniknutých potrieb obce a jej občanov. „Keďže pripomienky od občanov aj od obecného úradu sú už podané, v najbližšej dobe pristúpime k prerokovaniu územného plánu obce Dolný Hričov – zmeny a doplnky. Prípravná fáza pre toto verejné prerokovanie sa začala, spracovateľka dáva dohromady všetky pripomienky, podklady pre regulatívy obce - čo sa môže a kde stavať. Všetko sa to po zosumarizovaní a spracovaní bude znova verejne prerokovávať, termín občanom včas oznámime,“ povedal starosta

J. Mruškovič. Treba si však uvedomiť, že na tomto prerokovávaní už nie je možné vznášať nové pripomienky, tie sa dali podať len vo vymedzenom období do konca mája, o čom boli občania v tom čase niekoľkokrát informovaní. Dôležitý je fakt, že obec získala z Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR dotáciu vyše 3700 eur, čo je 80 percent z celej sumy, ktorú nás budú zmeny v územnom pláne stáť.

Smetisko je najdrahšie

Takže až budete najbližšie uvažovať, či svoj odpad odveziete na skládku, všetko si radšej dobre prerátajte.

Slovensko stále patrí v rámci Európskej únie medzi krajiny s najvyšším podielom vývozu odpadu na skládky. Keďže trend smeruje k lepšej separácii a zužitkovaniu odpadu ako druhotnej suroviny, ceny za skládokovanie netriedeného odpadu stále narastajú a štáty sa týmto spôsobom snažia „dotlačiť“ ľudí k tomu, aby odpad viac separovali. Separovaný odpad sa z

obcí odváža prakticky bezplatne, ale za uloženie netriedeného odpadu si skládky pýtajú nemalé sumy. Len pre ilustráciu uvádzame základné ceny za uloženie tony odpadu na skládke v Dubovej:

Zemina	36,88 eur
Búračka	36,88 eur
Zmiešaný odpad zo stavby	41,32 eur
Objemový odpad	56,52 eur.

**POŽIČOVŇA
STAVEBNEJ MECHANIZÁCIE**

ZVÁRAČ
Vajanského 25, Pezinok
033/643 29 47

Stále čulý jubilant Rudolf Vrbinkovič st.

Dobrý duch dolianskeho športu

Kto by si pomyslel, že stále vitálny nestor dolianskeho športu Rudolf Vrbinkovič starší, oslávi onedlho krásne okrúhle jubileum – 80 rokov. Ku gratulantom sa pripájame aj my formou krátkeho rozhovoru o všetkom možnom v Doľanoch, ale najmä o jeho veľkej vášni – športe.

Ako sa dnes cítite?

Nedobre, bolia ma nohy, všetko. Ale aj tak ešte dokážem pol dňa striekať vinohrad, alebo sekám drevo, keď treba. Keď už som doma, nakáľam si sám. Aj do hôr som chodil, ale teraz už nie, hory sú zatvorené, nie je drevo. Iba pre priekupníkov. Tí majú dreva dosť. A ponúkajú nám drevo až kdesi zo Záhoria, formanka je drahšia ako celé drevo. A aké drevo, smrek, také nepotrebujem.

Ako si spomínate na časy, keď ste bol malý? Športovali ste už od malička?

Na Stanovišti, kde sa hrával futbal, som bol len raz, vbehol som tam starším chlapcom do bránky a museli ma vyniesť. Mali vtedy prvé dresy, všetci sme im závideli. Futbal som súťažne hrával až keď som bol starší, v rokoch 1952-1954. Šport sa tu rozprúdil až s pánom učiteľom Tichým, hrávali Lanákovci, Múdry, Elo Mruškovič, Purgina... Vtedy sme začínali už hrať aj súťaž, dovtedy to boli len prípravné zápasy s okolitými obcami.

Spomínate si na prvý súťažný futbalový zápas?

Prvý zápas sme hrali v marci 1954 so Šenkvicami, bola to veľká sláva, aj s dychovkou. Vtedy sa hrala súťaž systémom jar - jeseň. Obliekali sme na dvore pri starej chalupe za dnešným kultúrnym domom, ihrisko bolo pod farárovou stodolou, tam, kde je dnes družstvo. Hrávali sme tam až dovtedy, kým sa začalo stavať to dnešné ihrisko, tuším v roku 1959. Vo futbalovom mužstve boli starší hráči ako som bol ja, ale aj moji spolužiaci. Mená všetkých, čo sú na pamätnej fotke z toho zápasu, som si napísal na papierik.

Aké iné športy okrem futbalu boli pre Doľany typické?

Samozrejme v zime lyžovanie, ale mali sme aj provizórne volejbalové ihrisko. Jednotlivci sa venovali atletike a chodili na preteky do susedných dedín. Raz som aj ja bežal v Budmericiach na sto metrov, dráhu tvoril len posekaný trávnik. Dostal som sa až do finále, ale museli sme ísť hrať futbal, tak som ani nenastúpil. Okrem volejbalu sa hrával aj stolný tenis - traja žiaci boli dobrí, vyhrali okres, postúpili do vyššej súťaže - prvý raz ju vyhrali, druhý raz postúpili už do krajskej súťaže, ale na ta-

kúto súťaž už potrebovali halu s dvoma stolmi, a tú sme v Doľanoch nemali...

Kde sa hrával stolný tenis, keď kultúrny dom ešte nestál?

Hrávalo sa v starom šenku. Tam sa dal dať iba jeden stôl. Boli tam aj kachle, kde sa kúrilo. Tí chlapci boli vtedy naozaj dobrí. Možno by aj dosiahli viac, ale keď už boli starší, nemali čas sa tomu venovať. Aj dospelí hrali stolný tenis, ale len tak, pre šport. Dotiahli to do okresnej súťaže, ale ďalej už nie - k súperom to bolo ďaleko a autá sme nemali...

A čo turistika?

Pestovala sa zimná turistika, hlavne lyžovanie, ale turistický oddiel sme založili až v 1985. Prvých päť rokov turisti pôsobili pod Telovýchovnou jednotou, potom sa osamostatnili a založili si vlastný turistický oddiel. Cez TJ prichádzali z okresu peniaze na všetky športy a oni mali podozrenie, že ich ukracujeme o to, čo im patrí... Tak sa oddelili. To boli takí ochránari, partia ľudí, ktorí sa turistike venujú doteraz.

Kedy sa v Doľanoch začal šport organizovať?

Telovýchovná jednota vznikla v roku 1953 na jeseň, volala sa Jednotná TO Sokol Doľany, začiatkom 60. rokov sa premenovala na TJ Družstevník Doľany. Prvým tajomníkom bol Vendel Guldán, okrem neho tam bolo aj viacero ďalších nadšencov. Ja som sa stal tajomníkom začiatkom šesťdesiatych rokov, to už sa tu šport rozbiehal na plné obrátky. Poriadali sa lyžiarske preteky, cyklistické kritériá po Doľanoch, zapojili sme sa aj do cyklistických pretekov o Pohár Hlasu ľudu.

Ktoré roky boli pre šport v Doľanoch najúrodnejšie?

Najlepšie, najintenzívnejšie obdobie pre šport bolo medzi začiatkom 60. rokov až do polovice osemdesiatych rokov. Peňazí sme nemali viac, dostávali sme na lyžovanie a čo sme ušetrili, z toho sme podporovali aj iné športy. Vtedy sme kúpili z Papierničky autobus, Škodu RTO, športovcov vozieval Jozef Lechovič.

Akým športom ste sa venovali vy osobne?

Hrával som futbal a lyžoval som. V lyžovaní bol najlepší Štefan Vadovič, ja som bol za ním druhý. Chodievali sme aj na sústredenia, ktoré organizoval Slovenský zväz lyžovania, Štefan bol majster Slovenska dorastencov.

Okrem aktívneho športovania ste dlhé roky pôsobili aj ako športový funkcionár...

Tajomníka TJ som robil od roku 1961 asi tridsať rokov. Po mne prišiel Peter Tichý a predseda TJ Rudolf Schmidt, ale stále som bol pri tom. Spolu sme stavali šatne na štadióne, predtým tam bol iba starý, vyradený vagon, niekedy od konca sedemdesiatych rokov. Doviezli sme ho na traileri, dva žeriavy ho museli skladať aj s buldozénom. To boli naše prvé priestory, aspoň na nás nepršalo, a slúžili nám možno aj dvadsať rokov.

Pracovali ste ako stavebný dozor aj pri stavbe dnešných šatní na futbalovom ihrisku...

Od základov sme sa hádali, ako by to malo vyzeráť. Postavili sa obvodové múry, nechali otvory na okná a 4-5 rokov sme sa dohadovali, ako by budova mala byť rozčlenená vnútri. Dokonca sme urobili aj súťaž - každý mal nakresliť, ako by si tú budovu vnútri predstavoval. Nakoniec sme zavolali projektanta, ten urobil tri-štyri čiary, ako to má byť, a všetci s tým súhlasili... Dobré sme sa pohádali, ale funguje to doteraz. Len problém je v tom, že základy boli postavené inak, ako sú dnes postavené múry, takže to trochu praská...

Chodilo predtým na športové podujatia v Doľanoch viac divákov, ako dnes?

Ani nie, približne rovnako ako teraz, viac ľudí si prišlo pozrieť futbalové turnaje s mužstvami zo susedných dedín. Z Čiech sme mali družbu s Drásovom, s ktorým sme sa stretávali asi sedem rokov. Okrem športu to bola vždy aj parádna zábava, prišlo veľa ľudí, vždy tu jedného alebo dvoch zabudli...

Kto bol najlepší futbalista, akého sme tu kedy mali?

Taký nebol nikto. Mali sme tu vo svojich obdobiach šikovných jednotlivcov, ale nikto nebol nejaký výnimočný. Miro Purgina, Štefo Vadovič, Medo Halač, ťažko niekoho vyzdvihovať, to boli určité generácie.

Aký bol prístup hráčov vtedy a dnes?

Myslím, že v tom nie je veľký rozdiel, mali sme také hviezdne mužstvá, keď bol kolektív lepší, aj úspešnejší, inokedy zase menej.

Ako vidíte budúcnosť športu v Doľanoch?

Budúcnosť môže byť lepšia, ak sa postaví nové futbalové ihrisko aj s tribúnou a šatňami. S jeho stavbou sa už mohlo začať pred desiatimi rokmi, ale vraj neboli peniaze, čo nie je pravda. Keby sa začalo už vtedy, mohlo sa

Rudolf Vrbinkovič st. – dobrá duša doľanskeho športu bude mať osemdesiat rokov. Gratulujeme!

dnes stavať na obecnom a nemuseli sa riešiť problémy so súkromnými vlastníckmi pozemkov...

Aj Ampérov je škoda, tam mohlo byť už dávno postavené napríklad kúpalisko, športová hala, ktorá by sa dala využívať po celý rok - lenže kedysi bol problém v tom, že peniaze na šport boli účelovo viazané a nedali sa využiť na iné účely. A dnes už peniaze na šport štát vôbec nedáva - dáva peniaze ligistom, ale nie na masovú telovýchovu... A to im chodí na zápasy tisíc ľudí, kedysi chodilo na Slovan 40 tisíc... Aj na posledných majstrovstvách sveta vo futbale bolo vidieť, kto sa ako stará o mládež a ako podporuje talenty...

Spomienky na bohatú športovú históriu obce určite stoja za to, aby ostali niekde zachované aj pre budúce generácie, nie?

Všetko mám popísané, v škatuliach na povale mám dokumentáciu až od vzniku TJ, len to musím spracovať. Zoznamy športovcov, mená ľudí z celého Ompitálu, registračné preukazy futbalistov... Mali by sme urobiť publikáciu 75 rokov športu v Doľanoch, podľa jednotlivých športových odvetví, ale treba to celé spracovať, čo je dosť roboty. Bolo by dobré nájsť aj ďalšie dokumenty spred vzniku TJ, z čias pána učiteľa Tichého, staré kroniky, fotografie, štartové a výsledkové listiny, určite by sa v Doľanoch našli zaujímavé veci. Treba zachrániť čo sa ešte zachovalo, bola by škoda, keby sa to neurobilo. Dúfam, že nám v tom všetci Doľančania pomôžu.

Športové vyžitie detí a mládeže

Za posledné obdobie stúpa u detí a mládeže počet tých, ktorí radi sedávajú pri počítačoch i televíznych prijímačoch. Možno konštatovať, že počítačová éra priniesla veľa pozitívneho v podobe množstva informácií, ale priniesla so sebou i negatíva. Deti málo športujú, málo chodia do prírody a pod.

KK KARATE Častá otvára možnosť vyžitia sa mládeže na tréningoch v telocvični ZŠ Častá. Už v súčasnosti dávame dokopy tréningové plány, aby sme mohli začať od septembra 2014 ďalšiu športovú sezónu. Čo sa u nás deti naučia?

V prvom rade športové karate Okinawský štýl GOJU RYU, sebaobranu, súborné cvičenia kata a samozrejme disciplínu. Naše skúsenosti ukazujú, že každé dieťa je niečím iným výnimočné:

- niektoré chce súťažiť
 - niektoré nie
 - niektoré sa chce naučiť brániť
 - niektoré si chce zlepšiť fyzický i duševný fond
- a tak máme pripravené pre každého to, čo ho bude zaujímať a inšpirovať, len treba nájsť odvahu a prísť. Prihlásiť sa môže každý od 6 rokov až po dospelého. Tréningy bývajú vždy pondelok a stredu, čo býva včas vyvesené formou plagátov i na našej web stránke. Ďalšie informácie nájdete na web stránke **www.karatecasta.com**.

Jozef Rybárik, predseda KKK

Nemáme nárok...

Od januára tohto roka sa rozbehol Národný projekt Podpora opatrovateľskej služby, ktorý zastrešuje Implementačná agentúra pre Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia (bývalý Fond sociálneho rozvoja), a na ktorý je vyčlenených z eurofondov a zo štátneho rozpočtu do konca budúceho roka takmer 28 miliónov eur. Projekt má priniesť zabezpečenie finančných prostriedkov na poskytovanie opatrovateľskej služby, zvýšenie počtu opatrovateľiek, zvýšenie kvality a dostupnosti opatrovateľskej služby, zlepšenie (rozvoj) systému komunitného plánovania sociálnych služieb a vytvoriť tak 1600 nových pracovných miest opatrovateľiek. Cieľmi projektu je zvýšiť dostupnosť opatrovateľskej služby v regiónoch a umožniť občanom s ťažkým zdravotným postihnutím, občanom s nepriaznivým zdravotným stavom a seniorom zotrvať vo svojej rodine a komunite s náležitou odbornou pomocou.

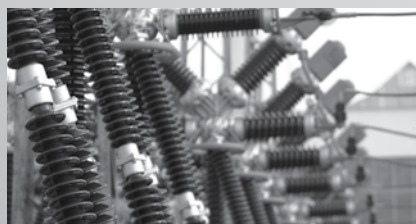
Pýtate sa, prečo o tomto užitočnom projekte píšeme? Nuž preto, že uvedený program (a okrem neho i drvivá väčšina ostatných podporných programov) sa realizuje na celom území Slovenskej republiky s výnimkou **Bratislavského samosprávneho kraja**. Ako posledná obec pred hranicou BSK teda nemáme nárok...

Žiaľ, tento nezmyselný hendikep stále zväzuje samosprávu ruky pri množstve zaujímavých a pre ľudí osožitých projektov.

LiV-EPI – Profesionálne projektovanie v energetike

Naša spoločnosť bola založená v roku 2001 zlúčením dvoch firiem a to EPI – Elektroprojekt a inžiniering, s.r.o. a projekčného oddelenia spoločnosti LiV Elektra, a.s. Postupne sme vyrástli do dnešnej podoby projekčno – inžinierskej firmy, ktorej meno sa vďaka vysokej odbornej kvalite stalo pojmom nielen na domácom trhu, ale aj v zahraničí.

LiV-EPI je vyhľadávaný odborný partner ako pre investorov tak aj realizátorov stavieb, nakoľko našou najsilnejšou konkurenčnou výhodou je vysoká odbornosť, tvorivý prístup k riešeniu problémov zákazníka a spoľahlivosť ako dodávateľa.

Kladíme vysoký dôraz na odbornú stránku projektantov, kolektívne ako aj individuálne vzdelávanie sú na popredných miestach vo firemnej stratégii, preto sú naši zamestnanci pravidelnými účastníkmi medzinárodných i domácich školení a odborných seminárov.

Na Slovensku patríme medzi najväčšie projekčné spoločnosti v danej oblasti s takmer dvadsiatimi výkonnými projektantami.

Sme držiteľmi certifikátu za zavedenie a používanie systému riadenia kvality podľa noriem radu STN EN ISO 9001:2009.

LiV-EPI, s.r.o., Trenčianska 56/F, 821 09 Bratislava

Tel.: +421 2 5728 6351, Fax.: +421 2 5728 6352, e-mail: liv-epi@liv-epi.sk

www.liv-epi.sk

Z futbalového života TJ Družstevník Doľany

Futbalová bilancia s miernym optimizmom

Seniори si polepšili

Po sklamaní v sezóne 2012/2013, kedy sa naši futbalisti umiestnili vo svojej súťaži na predposlednom, 15. mieste, sa v uplynulom ročníku ich výkony zlepšili. Omladené mužstvo seniorov obsadilo v V. lige Seniorov Ba-vidiek sk. B (S5VB) s 37 bodmi 10. miesto spomedzi 16 účastníkov, keď naši futbalisti zaznamenali 11 víťazstiev, 4 remízy a pätnásťkrát prehrali s negatívnym skóre 44:69. Veríme, že v nadchádzajúcej sezóne 2014/2015 budú ich výsledky ešte lepšie aj vďaka tomu, že ich príde povzbudiť čo najviac divákov! V súťaži ostalo už len osem družstiev, preto sa tímy medzi sebou stretnú v jesennej i jarnej časti vždy dvakrát.

V. liga Seniori Ba-vidiek sk. B (S5VB) 2014/2015 – rozpis zápasov jeseň:

Kolo	Dátum	Čas	Súper
1.	17. 8. 2014	17:00	ŠK Svätý Jur (B) – TJ Družstevník Doľany
2.	24. 8. 2014	17:00	TJ Družstevník Doľany – FC Slovan Častá
14.	29. 8. 2014	17:00	TJ Družstevník Doľany – Grinavský futbalový klub - 1923
3.	31. 8. 2014	17:00	FC Slovan Modra – TJ Družstevník Doľany
4.	7. 9. 2014	16:30	TJ Družstevník Doľany – OFC 014 Vinosady
5.	14. 9. 2014	16:30	CFK Pezinok - Cajla – TJ Družstevník Doľany
6.	21. 9. 2014	16:00	TJ Družstevník Doľany – TJ Slovan Vištuk
7.	28. 9. 2014	16:00	Grinavský futbalový klub - 1923 – TJ Družstevník Doľany
8.	5. 10. 2014	15:30	TJ Družstevník Doľany – ŠK Svätý Jur (B)
9.	12. 10. 2014	15:30	FC Slovan Častá – TJ Družstevník Doľany
10.	19. 10. 2014	15:00	TJ Družstevník Doľany – FC Slovan Modra
11.	26. 10. 2014	14:00	OFC 014 Vinosady – TJ Družstevník Doľany
12.	2. 11. 2014	13:30	TJ Družstevník Doľany – CFK Pezinok - Cajla
13.	9. 11. 2014	13:30	TJ Slovan Vištuk – TJ Družstevník Doľany

Starší žiaci sa snažili

Starší žiaci skončili vo svojej súťaži BA-Vidiek sk. B - PK (SZVB) v uplynulej sezóne o jednu priečku nižšie ako pred rokom - presne v strede tabuľky obsadili piate miesto spomedzi desiatich účastníkov, keď v desiatich zápasoch zvíťazili, v jednom remizovali a sedem zápasov prehrali, vďaka čomu získali v tabuľke 31 bodov. Potešíť však môže dobrá strelecká bilancia so 62 nastrieľanými gólmi, pričom ich dostali len 35, z toho celých 14 v posledných dvoch zápasoch...

Starší žiaci SZV B Sezóna 2014/2015 - rozpis zápasov jeseň:

Kolo	Dátum	Čas	Súper
11.	24. 8. 2014	10:00	TJ Dubová – TJ Družstevník Doľany
1.	31. 8. 2014	14:30	TJ Družstevník Doľany – FK Slovan Most pri Bratislave
2.	7. 9. 2014	14:00	TJ Družstevník Doľany – TJ Malinovo
3.	14. 9. 2014	14:00	TJ Slovan Vištuk – TJ Družstevník Doľany
4.	21. 9. 2014	13:30	TJ Družstevník Doľany – ŠK Bernolákovo
5.	27. 9. 2014	10:00	FC Slovan Modra – TJ Družstevník Doľany
6.	5. 10. 2014	12:30	TJ Družstevník Doľany – MŠK Kráľová pri Senci
7.	12. 10. 2014	10:00	FC Družstevník Budmerice – TJ Družstevník Doľany
8.	19. 10. 2014	12:00	TJ Družstevník Doľany – FC Slovan Častá
9.	25. 10. 2014	11:00	ŠK Šenkvice – TJ Družstevník Doľany
10.	9. 11. 2014	10:30	TJ Družstevník Doľany – ŠFK Prenaks Jablonec

Futbalový turnaj o pohár starostu obce Doľany

Po roku napriek búrke opäť víťazstvo

V poslednú júlovú nedeľu sa na ihrisku TJ Družstevník Doľany konal tradičný futbalový turnaj seniorov o Pohár starostu obce Doľany, ktorého sa zúčastnili okrem domáceho tímu aj družstvá z Budmeríc, Malženíc a Dolných Orešian. Naším futbalistom sa napriek rozmarom počasia podarilo znovu obhájiť prvé miesto a udržať putovný pohár v Doľanoch. Na druhom mieste sa umiestnilo družstvo Budmeríc, tretí skončili futbalisti z dolných Orešian a štvrté miesto obsadil "nováčik" turnaja z Malženíc.

Tretím oficiálnym výrobcom a predajcom vína v Doľanoch je VINHOR

Základ dobrého vína je kvalitné hrozno

Meno Antona Horvátha je nerozlučne späté s rozvojom vinohradníctva v našej obci v posledných desaťročiach. Jeho synovia, Ing. Pavol Horváth a Ing. Peter Horváth, pokračujú v rodinnej tradícii a založením vinárstva VINHOR ju rozvíjajú novým smerom. O tom, ako a prečo VINHOR vznikol i o plánoch tohto rodinného vinárstva do budúcnosti, sme hovorili s Ing. Pavlom Horváthom.

Korene

„Keď sa rozpadali družstvá a s nimi aj starostlivosť o družstevné vinohrady, náš otec, ktorý na družstve pracoval ako vinohradnícky agronóm a mal na starosti prakticky všetky dolianske vinohrady, sa rozhodol osamostatniť a zbral si ich do prenájmu. To bolo v roku 1996, postupne skupoval vinohrady aj do svojho vlastníctva a dnes naša rodina obrába 50 hektárov viníc.“

Nápad a vznik

„Otcovi sa do vinárstva veľmi nechcelo, pretože pre jedného človeka by bolo časovo veľmi náročné zvládať vinohrady aj vinárstvo. On bol vždy skôr do vinohradov a nechcel sa púšťať do ničoho, čomu by sa nemohol venovať naplno. My sme sa s touto myšlienkou pohrávali už zo desať rokov, odkedy sme s bratom začali chodiť na strednú vinársku školu do

Modry. Ale až keď sme skončili vysoké školy prišiel čas sa tomu venovať a začať vybavovať povolenia. Brat Peter vyštudoval vysokú školu poľnohospodársku v Nitre, ja som vyštudoval v Trnave informatiku. Tá sa dnes zide v každom jednom odvetví, aj vo vinárstve.“

Odrody

„Všetky vinohrady, ktoré dnes naša rodina obhospodaruje, sú v katastrach obcí Doľany, Dlhá a Častá, ale vždy ich obhospodarovalo dolianske družstvo. Väčšinu starých výsadb tvorí veltlín zelený, z bielych potom rulandské biele, rizling vlašský, silván zelený, iršay oliver a sauvignon. V roku 2011 sme vysadili nové vinice na rozlohe 4,3 hektára odrody tramín červený, rizling rýnsky, sauvignon a rulandské šedé a Cserszegi fűszeres, čo je maďarský novošlachtenec, križienec iršayu a tramínu.“

...a červené?

„Z červených odrôd máme hlavne vavrínek, frankovku, cabernet sauvignon. Tieto tvoria asi štvrtinu našej celkovej výmery. Hrozno hlavne predávame, až minulú sezónu sme začali robiť víno na predaj a fľašovali ho. Celkovo sme vyrobili asi 4500 fliaš, čo predstavuje spracovanie ani nie jedného percenta našej produkcie hrozna. Väčšinu predávame vinárstvám ako sú napríklad Matyšák, Wines Winery z Vinosád, Vinovin z Pezinka atď.“

Iba vlastné

„V podstate sme tu teraz v Doľanoch traja vinári, čo robíme víno oficiálne a všetci máme hrozno len z vlastných vinohradov. Vybavenie všetkých povolení na oficiálnu výrobu a predaj vlastného vína nám zabralo takmer rok. Celková úroda hrozna býva v priemere 350 ton pri výnosoch sedem ton z hektára, ale záleží od roku - mali sme aj desať ton z hektára, vtedy sme obrali celkove až okolo 480 ton hrozna. Výrobe vína sa venujeme my s bratom, otec skôr iba poradí, necháva to na nás.“

Ciele

„Snažíme sa robiť aj nové veci, chceme vyrábať len kvalitnejšie vína, iba fľašované, sudovku prakticky nerobíme. Vinárstvo chceme, samozrejme, posúvať stále ďalej - dá sa to len tak, že sledujeme nové trendy a učíme sa aj na vlastných chybách. Tento rok chceme rozšíriť výrobu na asi 17

tisíc fliaš. Taktiež chceme zabezpečiť lepšiu starostlivosť o hrozno, využívať lepšie technológie a šetrné technologické postupy.“

Zameranie

„Chceme produkovať kvalitnejšie, „vínové“ vína, aby v nich bolo cítiť to, čo je v hrozne. Našou filozofiou je, že základ dobrého vína je kvalitné hrozno. Na jeho kvalitu veľmi vplyva pôda, poloha ale aj konkrétny klon. Za roky, ktoré sa venujeme vinohradníctvu, už máme odsledované, na ktorých parcelách sú tieto parametre najpriaznivejšie a z tých 50 hektárov si teda môžeme vybrať naozaj len prvotriednu kvalitu. Tomu prispôbujeme aj práce vo vinohrade, aby už kvalita hrozna bola lepšia. Napríklad odrody Sauvignon a Muškát moravský sme odlišovali, aby sa podporila priamo v hrozne tvorba aromatických látok, vďaka čomu bude víno prirodzene voňavé.“

Špecialita

„Okrem klasických vín chceme tento rok vyskúšať aj špeciálne vína, napríklad tzv. oranžové víno, čo je na slovenskom trhu novinka. Biele hrozno sa v tomto prípade spracuje technologiou červených vín, takže celý proces fermentácie prebieha na šupkách a následne chceme víno nechať zrieť v drevenom sude minimálne rok. Víno potom dostane mierne oranžovú farbu, ktorá sa pri nakvášaní uvoľňuje z buniek v šupkách do vína. Výsledok je, že tieto vína sú potom ťažšie, plnšie, mohutnejšie.“

Odbyt

„Vino sa dá individuálne kúpiť priamo u nás, zatiaľ nemáme vlastnú predajňu. Dodávame však do vinotiek, takže teraz máme asi šesť predajných miest v Smoleniciach, Nitre, Bratislave, Šali, Senci, Hlohovci a v Dofanoch v B-klube.“

Výrobu pre tento rok sme zhruba naplánovali podľa toho, koľko v jed-

notlivých vinotekách požadujú a chceme rozšíriť predaj aj do ďalších vinotiek. Máme aj vlastnú internetovú stránku www.vinhor.sk s aktuálnou ponukou vín, ktoré ešte máme u nás, nie v distribúcii. Ak si niekto objedná väčšie množstvo, nie je problém mu víno aj doviezť.“

Perspektíva

„Záleží od situácie, ale náš cieľ na najbližšie 3-4 roky je všetko si dorábať doma, nakúpiť kvalitnejšiu technológiu, napríklad etiketovačku, kvalitnejšiu štuflačku, šetrnejší mlynček na hrozno, atď. Všetko, čo sme doteraz na víne zarobili, sme investovali späť do vinárstva. Po čase by sme chceli postaviť aj vlastnú pivničku s väčšou kapacitou, s konečnou kapacitou na úrovni 70-100 tisíc fliaš ročne, možno v horizonte 10-15 rokov. Chceme ponúkať špičkové, ale aj bežné fľašové vína v strednej cenovej hladine.“

Chodníky sú pre chodcov

Vyzývame majiteľov áut a domácich, u ktorých je motorizovaná návšteva, aby NEPARKOVALI na chodníkoch. A to dokonca na hlavnej ceste 502, kvôli čomu musia mamičky dokonca s kočiarimi schádzať na frekventovanú cestu.

Taktiež vyzývame obyvateľov, aby prestali vypúšťať žumpy do potoka. Buďme k sebe ohľaduplní - to, čo spôsobujeme iným a životnému prostrediu sa nám môže vrátiť ako bumerang...

Zaujímaví Dol'ančania a ich remeslá: František Herchl

Každý rezbár má svoj rukopis

Žijú medzi nami ľudia, s ktorými ešte stále žijú aj tradičné remeslá. Vďaka nim, chvalabohu, zostáva aj v časoch modernej techniky zachovaný kumšt našich predkov a vďaka nim ho možno budú môcť obdivovať aj budúce generácie.

Rezbárstvo patrí k najkrajším a zároveň najtypickejším slovenským remeslám. V Dol'anoch sa mu už takmer dvadsať rokov venuje František Herchl, ktorého rozprávanie o práci s drevom sme zaznamenali priamo v jeho dielničke.

Od detstva s drevom

Keď som mal dvanásť rokov, zomrel nám tatko, na dom sme ostali sami s mamou, mali sme dve kravy a museli sme postarať o živobytie, o všetko. Keď sme išli s mamkou do hory, za deň sme museli narúbať dva - dva-apol metra suchých bučkov. So sekerou, nie pílou, lebo buček bol pri zemi odhnitý, grnavý, a dal sa ľahšie narúbať a vylomiť. Tak som sa učil... Niektorí si dnes možno myslí, že to bolo jednoduché, ale než ľudia na všetko prišli, trvalo to strašne dlho.

Ako som došiel k rezbárstvu?

Odmalička ma to bavilo. Ja som bol taký šintér, keď som mal voľáky deväť rokov, zobral som sekeru, začal rúbať do ovocných stromov a dostal som výprask... Ako chlapci sme zobrali sekeru a skúšalo sa. Robil som horára, ale potom som ochorel a musel som si nájsť ľahšiu ro-

botu. Pracoval som ako strážnik na vrátnici, a tam sa ma kolega pýtal, že čo robím, a ja reku že nič - a on že doma vyrezáva. Potom prišla dcéra a chcela, aby som jej vyrezal malého delfínika ako prívesok. Tak som to skúsil.

Základom je ostré náradie

Začal som pomaly vyrezávať s nožíkom. Potom mi priniesli vzory na vyšívanie ornamentov, tie som si prekreslil na dosku a začal vyrezávať. Postupne som sa zlepšoval, ale najprv som sa musel naučiť brúsiť náradie. Dlátko sú rôzne, dnes už zoženiete rezbárskych dlát plno, ale profesionálne náradie aj niečo stojí. Veľa dlátiek som si vyrobil sám, dajú sa vybrúsiť z hobľovacích nožov, z guľatého pilníka, z obyčajného vrtáka. Brúšia sa kameňom, najlepšie bridlicou. Oči treba mať dobré, ale základom rezbárstva je dobré, ostré náradie.

Drevo sa používalo na všetko

U nás si kedysi ľudia veľa vecí vystrúhali sami - stoličky, šomľíky, drezy na umývanie, poriská, násady do hrabieli, motýky... Pod úkolom mali strúhacie stolice, na to sa človek posadil a robil. Drevo sa najskôr nakáľalo, všetky rúčky alebo násady sa kedysi robili z nakáľaného

dreva. To okresali nahrubo a potom strúhali, dočisťovali, až rúčka dostala správny tvar a bola pekne guľatá. Podobne sa robili aj zuby do hrabieli - nakáľali sa dlhé lúčky, zastrúhali z jednej i druhej strany, potom rozrezali na polovicu a zasunuli do hrablí. Dnes sa robia pretláčaním hranola cez rúrku s ostrím.

Materiál priamo z hory

Drevom zásobovali hlavne v zime formani. V Ompitáli sme mali okolo osemdesiat párov koní a okolo trochštyroch párov volov, s nimi chodili v zime do hôr zväžaf drevo. Voľakedy, ako sa hovorí, sa robilo prevažne pri pni - drevo sa spílilo, porezalo podľa kvality či už na metrovicu alebo na na krátke kláty, a zväžali ho. Ak formani videli pekné, rovné drevo, bez uzlov, odzemkové časti si vyberali a potom ich doma nakáľali či už na metrové kusy na rúčky alebo dlhšie na hrable a vidly. Špeciálne veci ako napríklad násady na kosy už robila jedna skupina ľudí - ale obyčajné rúčky, varechy, podložky, dosky na krájanie mäsa, oberáky na ovocie, si robil každý sám. Rúčky do sekery sa natíľkali z opačnej strany, ako do motyky...

Športové drevo

Strúhané lyže sa robili z ilmeku (jilm - brest), čo je veľmi ľahké, pružné drevo a dobre sa drží v ruke. Napríklad dubová alebo hrabová rúčka pri celodennej robote páli v ruke, ale s rúčkou z ilmeku alebo lípy človek necítil bolesť a neboli z nej otlaky. Vyhladené drevo z ilmeku vyzerá, ako keby bolo nalakované. Ja z neho mám paličku, ktorou sa klope do dláta.

Rebrináky

V dedine sa z dreva vyrábalo všetko, čo ľudia potrebovali doma, na poli, aj na dopravu, vrátane rebrinákov. Na tie však bolo treba špeciálnu strúhaciu stolicu, traxl-ponk. Stolári ju používali na výrobu drevených kolies, na nej sa robili stredové hlavy. Tie sa vytočili z brestového dreva a do nich vystrúhali špice, obvod sa vyrezával z hranolov, neohý-

bal sa. Na koleso existovala mierka, podľa šablóny sa vyrezali časti a potom sa spájali do kolesa. Nakoniec na koleso kováč natiahol obruč.

Bednári a sudy

To už bola špecializácia, bednári robili len sudy. Sud musel vydržať najmenej jednu generáciu. V horách vyberali špeciálne drevo, používalo sa dubové a morušové. Dub musel mať husté letá a musel sa špeciálne káľaf - letokruhy museli ísť po obvode suda, aby sud nevysychal, aby víno nepresakovalo. Na surový sud sa dala jedna obruč a vnútri sa zakúřilo. Keď sa rozohrial, začali ho sťahovať špeciálnymi sťahovákmi z oceľových lán a potom nasadzovať ďalšie obruče a nakoniec dná.

Dobry sud, dobré víno...

Každý nový sud sa musel najskôr zavíniť, nalieval sa doň špeciálny nálev buď z hroznových alebo z broskyňových listov a voda. Sud sa zavaril a nálev zároveň vytiahol trieslo z dubového dreva. Celé sa to niekoľkokrát zopakovalo, až potom sa sud mohol začať používať. Štyri-päťkrát sa doň dal len vykvasiť mušt a hneď sa vytočil von, pretože sud ešte stále púšťal trieslovinu a víno bolo straš-

ne trpké. Smrdí trieslovinou, ako sa hovorilo.

Kto boli bednári u nás?

U nás veľa bednárov nebolo, spomínam si na Vendela Halača, ten neskôr už sudy len opravoval. Keď sud napríklad zaplesniviel, muselo sa otvoriť dno, vyškrabať pleseň, vyvariť sódou, zničiť spóry, zárodoky baktérií a potom zase zavínovať treštorevinou. V plesnivom sude nehořel ani sírny knot, lebo pleseň spotrebovala všetok kyslík v sude. Z dreva sa robili aj nálevky do sudov, trachtáre. Sudy ani tunky sa nikdy neprenášali, ale guľali alebo posúvali.

Drevené korytá boli v každej chalupe

Vyrábali sa z topoľa, drevo muselo mať na pni obvod 120 - 140 centimetrov. Na korytá sa kedysi používali špeciálne sekery, ktorými sa nakreslený tvar koryta vysekal nahrubo. Peň sa rozpolil naruby, z vnútorajška sa vytvoril rádius koryta a potom sa drevo vyrubovalo sekerou, až bolo nahrubo vyrúbané. Potom sa zobrala motyčka, a s ňou sa vnútro koryta vyčistilo. Majster si hrúbku koryta meral rukami, aby zistil, kde má ešte ubrať.

Ako sa dá naučiť práci s dlátom

Musíš všetko kradnúť, vedomosti, kto, čo, ako robil, všimnúť si to a preniesť domov.

Vyrezať z dreva sa dá všeličo, napríklad futbalová kopačka ako cena, zdobená pažba na pušku, vešiak na kľúče...

Kto tu u nás vyrezával a kto bude...

Dnes je to už len taký záchvev toho, čo sa tu kedysi robilo. Nástupcu zatiaľ nemám, ale vnukov, keď prídu na návštevu, to baví. Ťažko povedať, či ich to „chytí“, či budú mať k rezbárčine vzťah. Záleží od osobnosti, talentu, ako dlho mu to bude trvať zvládnuť. Musí mať aj určitú predstavivosť. Každý rezbár má svoj rukopis. Mňa táto práca uspokojuje.

Čo sa udialo v Doľanoch

Dolianský šport oslávil 75 rokov

Tento rok uplynulo už 75 rokov od vzniku organizovanej telovýchovy a športu v našej obci. Doľančania si tento významný dátum pripomenuli počas víkendu 12. a 13. júla. V sobotu sa v priestoroch Vinárstva JM konala slávnostná schôdza, na ktorej si mnohí naši športovci a funkcionári prevzali ocenenia za obetavú prácu v prospech športu v obci. V nedeľu dopoludnia potom nasledovala slávnostná svätá omša a popoludní sa na futbalovom ihrisku konalo športové popoludnie, spestrené priateľskými futbalovými zápasmi.

Olympijský duch medzi našimi deťmi

Pekná tradícia v podobe športovej olympiády pre našich najmenších sa neprerušila ani tento rok. Na futbalovom ihrisku sa v druhú júnovú nedeľu mohli dosýtosti vyšantiť, zmerať si sily v rôznych "vážnych" i veselých športových disciplínach, ale hlavne prežiť aj s rodičmi príjemné popoludnie plné pohybu a radosti. Odmeny sa nakoniec ušli každému, nielen víťazom, a tak sa do bodky naplnilo olympijské heslo, že nie je dôležité zvíťaziť, ale zúčastniť sa. Veľká vďaka patrí opäť všetkým organizátorom, ktorí sa zaslúžili o vydarené podujatie.

Nedajme zahynúť dedičstvu predkov

Po Pezinku a Modre si Doľančania mali možnosť pozrieť putovnú výstavu fotografií s názvom Nedajme zahynúť dedičstvu predkov, ktorá mapuje drobné stavby, božie muky a kríže v obciach BSK. V projekte, ktorý s podporou firiem Orange a Zoner realizuje Malokarpatská knižnica v Pezinku, sa zatiaľ podarilo zhromaždiť takmer 300 fotiek, dokumentujúcich pamätníky, kríže a iné zaujímavé objekty, ktoré nie sú označené ako kultúrne pamiatky a o ktoré sa ľudia zväčša starajú sami od seba. Cieľom projektu je pripraviť sumár týchto objektov (cca 800) spolu s interaktívnou internetovou mapou, kde bude vyznačená ich poloha.

Vždy ochotní pomôcť

Premenlivé, nevyspytateľné počasie, horúčavy striedajúce sa s búrkami a sucho boli sprievodnými javmi tohtoročnej žatvy. Ako každý rok boli preto vždy v plnom nasadení aj členovia Dobrovoľného hasičského zboru z našej obce. Nechýbali všade tam, kde poľnohospodári kosili a obetavo pomáhali nielen v chotári Dolian, ale aj v okolitých obciach. Všetkým preto patrí znova naša vďaka a uznanie. Našťastie sa aj tohtoročná žatva u nás zao-
bišla bez požiaru.

POĎAKOVANIE ZA FINANČNÚ POMOC PRE JAKUBKA

Vážení čitatelia, priatelia, rodina,

chcela by som sa v mene Jakubka Chvílu a jeho rodičov, Evičky a Tomáša, poďakovať za akúkoľvek pomoc na uskutočnenie a financovanie Jakubkovej liečby.

Ďakujeme všetkým návštevníkom za účasť a finančné dary, ktoré sa vyzbierali na Benefičnom vystúpení, ktoré sa konalo dňa 9. marca 2014 v KD Juraja Fándlyho v Doľanoch, účinkujúcim - dolanským detičkám, speváckam, FS Lipke a v neposlednom rade p. JUDr. Ide Konopovej, PhD. za uvádzanie celého vystúpenia, p.

Marošovi Kičínovi za ozvučenie, Obecnému úradu za bezplatné poskytnutie priestorov a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek činom podujali na uskutočnení tohto projektu. Na koncerte sa vyzbieralo viac ako 2300,- eur. Ďakujeme spoločnosti ZAEX za finančnú podporu 1. liečebného pobytu. Veľké Pán Boh zaplať!

Ďakujeme všetkým, ktorí darovali svoje 2% z dane z príjmu v prospech Adeli Medical Center Piešťany, kde Jakubko absolvuje svoju liečbu. Hlavne za ochotu a trpezlivosť pri vybavení a odovzdaní tlačív. Ďakujeme všetkým darcom, ktorí darovali peniažky Jakubkovi na účet v banke alebo osobne rodine. Ďakujeme spoločnosti Siemens s.r.o. za príspevok na liečbu v Adeli v podobe projektu „Jakubko“ – poskytovanie sociálnej pomoci. Tento projekt sa uskutočnil vďaka podpore spoločnosti Siemens s.r.o. Ďakujeme ľuďom, ktorí posielajú peniažky pomocou portálu ludialudom.sk – č. projektu 1385. Ďakujeme všetkým, ktorí sa akokoľvek podujali na pomoci pre Jakubka, či už finančne, materiálnej, morálnej...

Jakubko je veľký bojovník. Ukázal to už pri narodení a dokazuje nám to denne svojim odhodlaním k cvičeniu, k životu a krásnym úsmevom. Robí veľké pokroky na liečeniach, hlavne v Adeli Medical Centre v Piešťanoch vďaka úžasnému personálu, jeho sila a chcenie cvičiť a byť zdravý je veľmi veľké, preto mu držíme všetci palce, aby z neho vyrástol samostatný chlapec, ktorý dokáže, že ho len tak chyba lekárov nezastaví v tom, aby aj on mohol žiť plnohodnotný život. Aj vďaka vám všetkým.

Ak chcete ešte prispieť na ďalšie liečby, či zdravotné pomôcky, lieky... môžete tak urobiť osobne alebo priamo na číslo účtu vedeného na Jakubkovo meno v Tatra banke: **2911629722/1100**. Pomoci nie je nikdy dosť a Jakubko ju bude potrebovať celý život.

Akokoľvek informácie o Jakubkovi, jeho liečbe, možnosti pomôcť, prípadne ďalších projektoch nájdete aj na **FACEBOOKU** v skupine **Jakubkova liečba**.

Veľké Pán Boh zaplať za vašu pomoc!

V prípade akýchkoľvek otázok ma neváhajte kontaktovať: Lucia Vandáková (č.d. 423), vandulka@centrum.sk, 0911 587 307

Nenechajte si ujsť

Program akcií v Doľanoch
v najbližších troch mesiacoch

Pozvánka na Turistiku pre všetkých 2014 – 29. ročník

Kedy: V nedeľu, 10. augusta 2014
Kde: pred Základnou cirkevnou školou
Registrácia: 6,00 – 7,00 h 40 km
 9,00 – 10,00 h 10 a 20 km
Ukončenie: od 13,00 – voľná zábava s gulášom

8. - 9. augusta, piatok, sobota

Viecha na mlyne

Od 16,00 do 21,00 hod,

Vína z mlyna

10. augusta, nedeľa

Turistika pre všetkých

Od 6,00 hod pred CZŠ

Hrad Červený kameň pozýva

17. august, nedeľa

Červenokamenská púť

Červenokamenská púť je dlhoročnou náboženskou tradíciou od roku 1751. Po príchode procesie v sprievode dychovej hudby sa na nádvorí hradného paláca začína slávnostná svätá omša so začiatkom o 10,30 hodine.

29. august, piatok

1. Vinohradnícky zraz cyklistov Doľany

Od 8,30 do 16,00 hod

Areál JM Vinárstvo Doľany

11. október, sobota

Deň úcty k starším

Kultúrny program od 17,00

zábava s hudbou od 19,00

DK J. Fándlyho

Nová výzva pre cyklistov

V posledný augustový piatok (deň pracovného voľna) pozývame všetkých priaznivcov cykloturistiky do areálu Vinárstva JM v Doľanoch, kde sa od 8,30 hod bude konať prvý Vinohradnícky zraz cyklistov. Cyklisti si budú môcť zvoliť podľa svojich schopností z troch trás s dĺžkou 25, 30 alebo 50 kilometrov, ktoré vedú malebným prostredím Malých Karpát. Zároveň sa na akcii môžu zúčastniť aj peší turisti so psami alebo bez nich, pre ktorých pre pripravená trasa s dĺžkou 14 kilometrov. Pre všetkých bude v areáli vinárstva v čase od 10. do 16. hod zabezpečené občerstvenie, ako aj degustácia a predaj vín z produkcie JM Vinárstva Doľany.

nájdete nás aj na facebooku
Doľanské noviny

Podakovanie Redakcia Doľanských novín ďakuje za finančnú podporu tohto čísla spol. Continental Film a p. Michalovi Drobnému.

**Doľanské
noviny**

DOĽANSKÉ NOVINY, štvrťročník obce Doľany, vydáva Obecný úrad v Doľanoch, 900 88 Doľany 169, IČO 00 304 727.
Redakcia: PhDr. Peter Mariányi, PhDr. Andrea Heldová. Príspevky externých autorov nereprezentujú názor redakcie.
 Vychádza v náklade 600 kusov, nepredajné – distribúcia zadarmo. Ročník 4., vyšlo v auguste 2014.
Grafická úprava a tlač: Ing. Daniel Ďurďovič, denki@denki.sk
Kontakt: OÚ Doľany, e-mail: dolanskenoviny@gmail.com, www.dolany.sk

ISSN 1339-1240 • EV 4366/11